

מתחברים לשורדים – בית שמש

"לא לעזור להם לחיות, אלא לעזור להם לחיות טוב": מלגאים עורכים מיפוי מעמיק של כלל שורדי השואה ברשות, כולל מיפוי הצרכים שלהם ובמידת הצורך, מתחברים אל השורדים, מבקרים אותם בבתיהם ומספקים להם מגוון מענים לצרכיהם.

תקציר התוכנית:

התכנית היא פרי יוזמה של צעיר בעיר בשם טל, אשר היה מעוניין לסייע לניצולי השואה בעיר. התכנית מבוצעת בשיתוף פעולה מלא עם אגף הרווחה בעיר. במסגרת התכנית גיוסו מלגאים לעריכת מיפוי של כלל שורדי השואה בעיר.

במסגרת המיפוי מילאו המלגאים טלפונים שאלון, הממפה את כלל הצרכים של שורדי השואה. בין היתר שאלו, האם יהיו מעוניינים בביקורי בית קבועים בבתיהם, כמו גם אילו צרכים נוספים קיימים (פיזיים, בריאותיים, נפשיים ואחרים).

בהתאם למיפוי הצרכים המלגאים עורכים ביקורי בית אחת לשבוע בקרב שורדי השואה שהביעו רצון לכך. במסגרת ביקורי הבית, מאתרים המלגאים צרכים נוספים של השורדים ומעבירים צרכים אלו אל רכז התכנית, אשר דואג למענה עבורם. למשל, לטובת התכנית גויסו אנשי מקצוע מתחום השיפוצים, על מנת שיוכלו לסייע בתיקונים נדרשים בבתי השורדים.

הצעירים דואגים לא רק לצרכים מידיים או הישרדותיים כגון אוכל, הפגת בדידות או תיקונים. הצעירים מייצרים קשר משמעותי עם השורדים ודואגים לחבר אותם לאירועים ופעילויות. כך למשל, חלק לא מבוטל מהם אכלו לראשונה מופלטות בחגיגות המימונה, כי המלגאים שלהם הביאו להם מופלטות עד הבית.

התכנית מעניקה זמישות (זמינות+גמישות) במענים לשורדי השואה, באופן מקיף. לדוגמה, שורד שואה בן מאה ציין בפני המלגאי שיש לו חלום שיהיה לו שואב אבק ידני. המלגאי העביר את הבקשה ליזם התכנית, אשר פרסם את הבקשה ברשתות החברתיות שלו ובמהרה גויס הכסף על מנת לרכוש לו את שואב האבק.

מטרות התוכנית:

- מיפוי כלל שורדי השואה בעיר וצרכיהם
- הפגת בדידות שורדי השואה
- מתן מעטפת מלאה לשורדי השואה – דאגה לכל צרכיהם בשיתוף המלגאים ואנשי מקצוע

קהל היעד:

עיקרי: שורדי השואה בעיר

משני: המלגאים עצמם שיוצאים נשכרים מקשר עם אזרח ותיק

מפעל הפיס

מספר מלגאים מעורבים:

כ-30 מלגאים, אליהם הצטרפו מתנדבים רבים ומספר בעלי מקצוע

רקע וידע ייחודיים של המלגאים המעורבים:

- סטודנטים בעלי רצון ומוטיבציה, המוכנים להתחייב, ומבינים את המשמעויות והקשיים והכרוכים בעבודה עם שורד שואה.
- בוגרים בנפשם, שלא מחפשים מה הם מרוויחים מההתנדבות ושלא יקומו וילכו אחרי מפגש או שניים.
- מלגאים שמוכנים לעשות מעבר למצופה.

שותפים עיקריים ליישום התוכנית:

- מפעל הפיס
- אגף הרווחה
- מחלקת צעירים
- בעלי עסקים מקומיים

תקציב שנתי נדרש:

כ-10,000 ₪

עיקר התקציב הוא לפעילות גיבוש למלגאים. שאר המרכיבים מגויסים בשווה כסף: הדרכה באמצעות עו"ס, מרצים להכשרה בהתנדבות, מקום וכיבוד.

צעדים/שלבים עיקריים ליישום התוכנית:

- גיוס המלגאים
- הכשרה למיפוי: הכנת שאלון והכשרה המסבירה איך נכון לפנות לקשיש, איך לגרום לו לא לחושש, איך לייצר אמון בשיחה הראשונה
- מיפוי השורדים
- במידת הצורך גיוס מתנדבים נוספים שאינם מלגאים
- שיבוץ המלגאים בין שורדי השואה המעוניינים בביקורי בית
- ליווי ותמיכה שוטפים עד לסיום הפעילות

תהליכי ניהול והפעלת המלגאים:

- מיון: ראיונות אישיים עם המלגאים, על מנת לאתר את המלגאים המתאימים לרקע הייחודי שהוגדר מעלה. את המלגאים ראויים יזם התכנית.
- הכשרה: ההכשרה הועברה על ידי צוות ממחלקת הרווחה והתקיימה בשני שלבים.
 - הכשרה למיפוי: כיצד לנהל את שיחת המיפוי, כיצד לעבוד עם שאלון המיפוי, אילו שאלות לשאול וכיצד לבנות אמון עם השורד שבטלפון.
 - הכשרה לביקורי בית: כיצד ליצור קשר עם שורד השואה, כיצד לבדוק צרכים בין השורות בשיחות, אילו מענים קיימים ולמי לפנות באילו מצבים. כיצד לגרום

לשורדי השואה להרגיש משמעותיים עבור הצעירים, כיצד לדבר איתם בגובה העיניים.

- אלמנט גיבושי: בכל מפגש הכשרה נעשה תהליך של שימור קבוצות המתנדבים, שהתבסס על גיבוש והכרות והועבר על ידי יזם התכנית.
- ליווי: המלגאים לוו על ידי היזם של התכנית, על ידי רכז שעשה מעקב על שעות ההתנדבות ועל ידי מנהל מרכז הצעירים. נפתחה קבוצת וואטסאפ של המלגאים לשאלות, מחשבות, תמונות וסיפורים.

מפתחות להצלחה ביישום התוכנית:

- מיפוי מעמיק על כל אזרח ותיק ושורד שואה בעיר: שיהיו לנו פרטים על מצבו, האם הוא לבד? מה הצרכים שלו? האם הוא עצמאי? האם מעוניין בעזרה?
- העובדה שצעיר יזם את התכנית סייעה לרתום גם את המלגאים וגם מתנדבים נוספים. הוא דחף, הוא גייס וקידם בכל הכוח מענים נדרשים.
- חשוב לספק מענים מיידים וגמישים לצרכיהם של שורדי השואה. על מנת לעשות זאת, יש להפעיל את הקהילה, לגייס תרומות וסיוע מכמה כיוונים.

חסמים/אתגרים ביישום המודל:

- עבודה משותפת של מגזר ראשון ומגזר שלישי – התנהלות שונה מאוד. נפתר בעזרת למידה הדדית – איך לפשט את הבירוקרטיית ואילו מגבלות יש.
- קשה לתפעל את התוכנית ללא רכז ייעודי. יסייע מאד אם יהיה אדם בהיקף משרה מסוים, שיסייע בניהול ובתפעול התכנית.

פרטי איש קשר להעמקה ולמידה נוספת:

שייקה אלגד

050-9933059 (וואטסאפ בלבד) | shaike@bshemesh.co.il